

349

Ilustrirani **Slovenec**

Leto II.   Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 17. oktobra 1926, števil. 238.   Števil. 42.

Lepote naše slovenske zemlje:

Pogled na znamenito božjo pot Otok ob Vrbskem jezeru na Koroškem.

K otvoritvi nizozemskega parlamenta,
ki se je izvršila zadnje dni: svečani prihod kraljice v parlament, da bere prestolni govor.

Najdragocenejši prestol na svetu,
ki je vreden nad dve in pol milijarde dinarjev, ima perzijski šah (= kralj). Prestol je ves posut z dragulji in sama tapeta pred njim je baje vredna skoro 100 milijonov dinarjev.

Gospa Kollontaj,
bivša sovjetska poslankinja v Oslu, kjer se je s svojim razbrzdanim življenjem družabno onemogočila, je bila sedaj imenovana za rusko poslankinjo v — Mehiki.

Strašen orkan, ki je divjal nedavno v Floridi
(Amerika), je uničil razen dveh mest tudi celo vrsto drugih večjih krajev. Naša slika nam kaže pogled z aeroplana na opustošen Clewistown v Floridi.

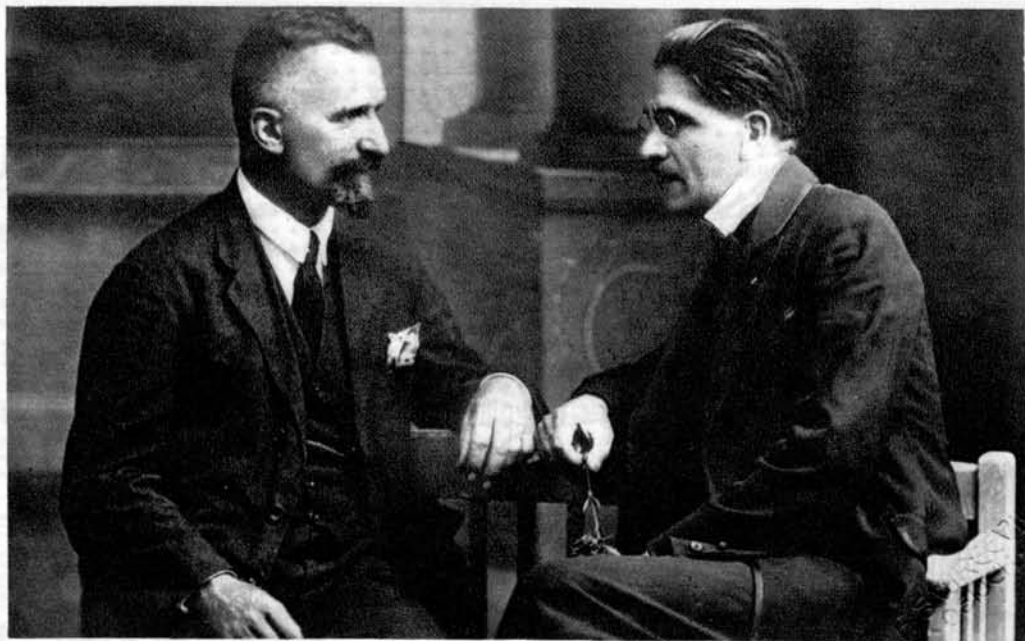
K večnim nemirom na Kitajskem.
Mlado kitajsko izobraženstvo hoče zlasti pod vplivom boljševiške agitacije osvoboditi domovino jerojstva tujih velesil. Slika predstavlja ogromne demonstracije proti Angležem v Shanghaju.

Parada ameriških fašistov v Washingtonu.
Ameriški fašisti se zbirajo v organizaciji Ku-Klux-Klan. Njih uniforma je bela, a obraze imajo maskirane, ker je organizacija tajna.

Dr. Bohuš Vybíral,
bibliotekar olomuške licealne knjižnice in naj-
marljivejši prevajalec moderne slovenske
literature v češčino.

Slovenski umetniki na Hrvaškem.

V drugi polovici meseca septembra se je vršila v Osijeku lepa razstava slik in hrvaških vezenin, katere se je udeležil tudi naš akad. slikar S. Šantel. Ta je bil ob tej priliki povabljen, da aranžira v bližnji prihodnosti v Osijeku večjo slovensko umetniško razstavo. Naša slika nam kaže S. Šantla (na levi) in R. Fr. Magjera, predsednika kluba hrvaških književnikov in umetnikov v Osijeku.

Cerkev sv. Frančiška v Šiški pri Ljubljani,

ki je bila blagoslovljena dne 8. oktobra 1926; cerkev bo ena arhitektonsko najlepših stavb v Sloveniji, umetnina prof. Plečnika.

Z blagoslovitve doma sv. Frančiška v Zagrebu

dne 26. pr. m., ki jo je izvršil šibeniški škof dr. J. Mileta ob silni udeležbi hrvaških katoliških organizacij, zlasti Orlov.

Slike k „Slovenskemu biografskemu leksikonu“.

Dolar Anton
(* 1875), pisatelj.

Družovič Hinko
(* 1878), glasbenik.

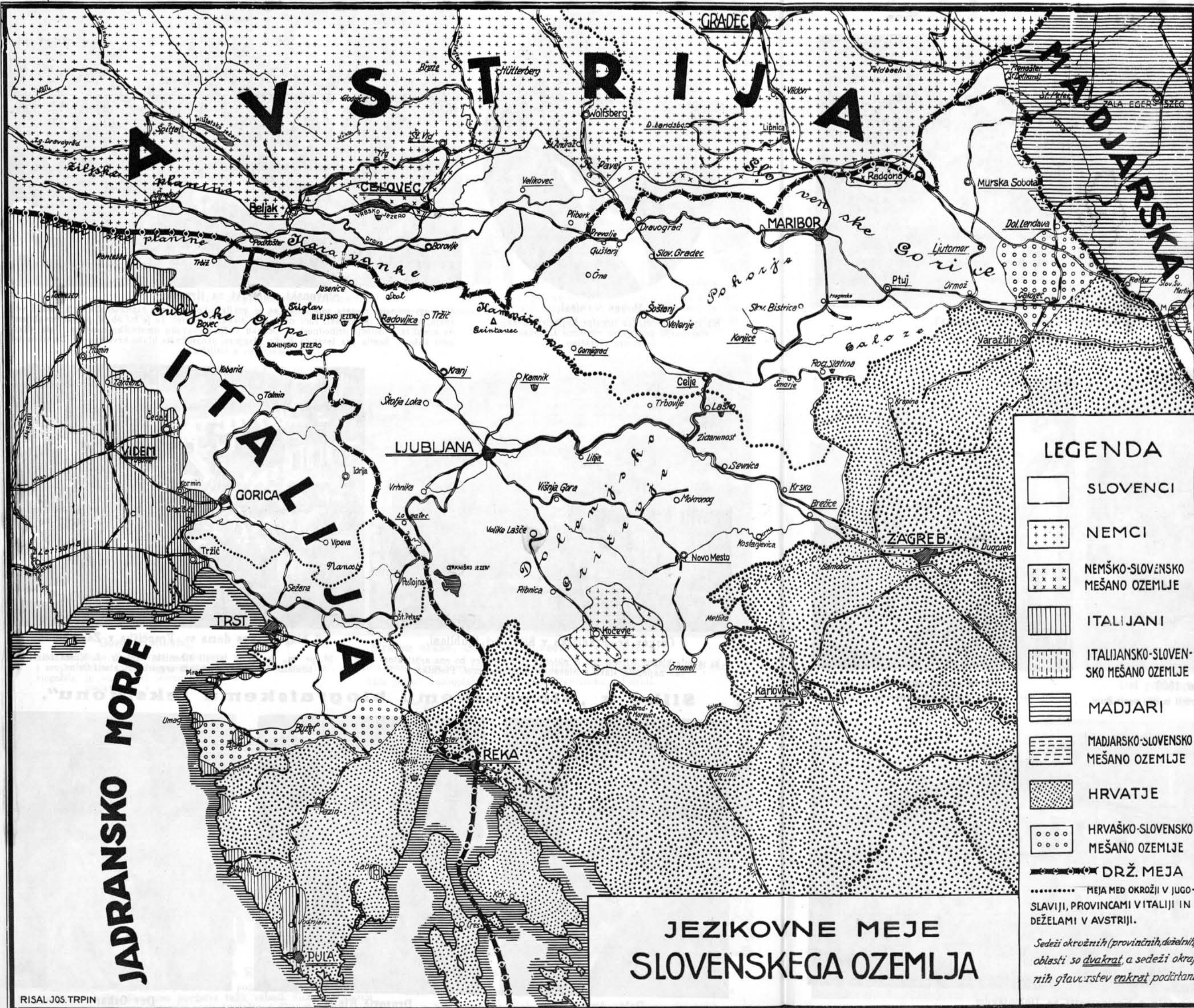
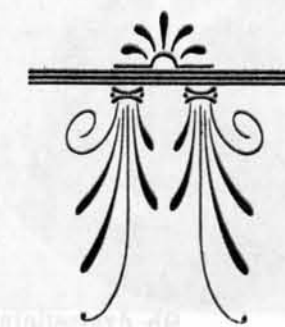
Dev Oskar
(*1868), glasbenik.

Slovensko ozemlje.

Slovenci smo sicer majhen narod, samo 1,800.000 nas je, a zlasti iz dveh vzrokov zavzemamo v družini evropskih narodov mnogo važnejše mesto, nego bi ga zavzemali sicer po svojem številu. Prvič smo glede ljudske prosvete izmed vseh narodov v južni in vzhodni Evropi na prvem mestu, kar nam tudi daje našo veliko notranjo silo, drugič je pa zemlja, ki je last slovenskega naroda, zemljepisno in politično gotovo med najvažnejšimi v Evropi. Tu sega Sredozemsko morje, čigar obrežja tvorijo zibel svetovne civilizacije, po Jadranskem morju najgloblje v trup Evrope, zaradi česar je Slovenija nedvomno eno izmed žarišč Evrope, ozemlje, na katero so v vseh časih hrepeneli gledali zlasti Nemci in Italijani. Nemci, gospodarji srednje Evrope, bi se na svojem jugu želeli opreti na naš Trst, a prav tako bi ga hoteli za večno dobiti v svojo pest Italijani, da bi imeli tako v rokah eno najvažnejših gospodarskih izhodišč za vso srednjo Evropo; vse slovensko ozemlje je namreč dejansko le zaledje Trsta.

Slovensko ozemlje leži na križišču vseh najvažnejših cest s severa na jug in od zapada na vzhod, tu so se stekale germanska, romanska in deloma tudi vzhodna kultura, preko slovenske zemlje so hrumeli že v starem ter v začetku srednjega veka nešteti narodi od severovzhoda proti jugozapadu. In ta prevažni košček Evrope, znamenit tudi po svojih izrednih in pestrih naravnih krasotah, je že poldrugo tisočletje last slovenskega naroda. Nešteti narodi in mogočnejši so ga že hoteli imeti in so se bojevali zanj, a ohranil ga je kljub vsem udarcem zgodovine doslej slovenski narod, ki bo varoval to svojo zemljo tudi nadalje.

Naš današnji zemljevid nam kaže natančne meje, do katerih sega slovenski narod. Vsa površina slovenskega ozemlja meri približno 25.000 km², na katerem živi skoro poldrugi milijon kompaktno naseljenih Slovencev, a ob zapadnih mejah je tudi nekaj vrinjenih Italijanov ter ob severnih mejah nekaj vrinjenih Nemcev. Žal, da to ozemlje za enkrat tudi politično še ni združeno v eni državi, kajti v Jugoslaviji ga je le 16.200 km² s 985.000 Slovenci, dočim je pripadlo Italiji nad 5600 km² s 385.000 Slovenci, a v Avstriji ga je ostalo 2800 km² s 100.000 Slovenci ter pod Madjari 100 km² s 4000 Slovenci. Da naš narod na te svoje brate, živeče še pod tujim jarmom, ne bo nikoli pozabil, je razumljivo. Mi nočemo niti pedi tuje zemlje, a kar je našega, temu se ne bomo odrekli nikoli.

LEGENDA

- SLOVENC
- NEMCI
- NEMŠKO-SLOVENSKO MEŠANO OZEMLJE
- ITALIJANI
- ITALIJANSKO-SLOVENSKO MEŠANO OZEMLJE
- MADJARI
- MADJARSKO-SLOVENSKO MEŠANO OZEMLJE
- HRVATJE
- HRVAŠKO-SLOVENSKO MEŠANO OZEMLJE
- DRŽ. MEJA
- MEJA MED OKROŽJI V JUGOSLAVIJI, PROVINČAMI V ITALIJI IN DEŽELAMI V AVSTRIJI.

JEZIKOVNE MEJE SLOVENSKEGA OZEMLJA

Sedeži okrajnih (provinčnih, deželnih) oblasti so dvakrat, a sedeži okrajnih glav:rstev enkrat podčrtani

Križem Slovenije.

Dragotin Hüttner,

pred plebiscitom župnik v Rožeku na Koroškem, ki je bil najdalje interniran od Avstrijcev. Da je laže zbežal, si je pustil rasti brado; sedaj je župnik pri Sv. Mariji v Puščavi pri Mariboru.

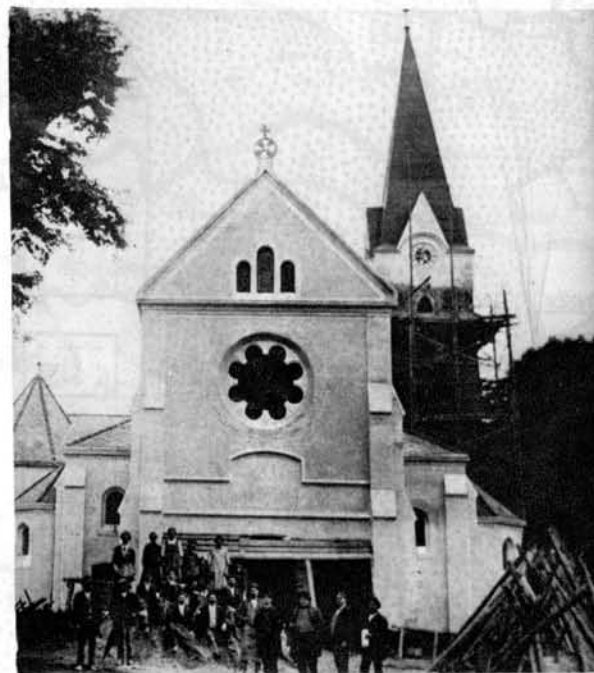
Lurška votlina v Clevelandu (Amerika),

kamor naši ameriški rojaki posebno radi zahajajo.

Strašna povodenj dne 27. in 28. septembra 1926

je silno prizadela tudi goriške Slovence; naša slika nam kaže prizor na cesti iz Bilj proti Rupi

Nova župna cerkev

pri Sv. Juriju v Rogacovcih.

Ob dvajsetletnici blagoslovitve nove šole v Kostanjevici na Dolenjskem.

Leva slika nam kaže tedanjega nadučitelja A. Pavčiča, desna pa kostanjeviško šolsko poslopje, ki je bilo z velikimi slovesnostmi blagoslovljeno dne 11. oktobra 1906.

Popravek: V 83. številki našega lista smo objavili sliko g. Filipa Oštirja, pri katerem nam je tiskarski škrat izpačil »glasbenika« v »govornika«, kar s tem popravljamo.

Strahote iz zadnje povodnji v Sloveniji.

Zasute hiše in cesta
pri Petriču na Logu v Polhovgrajski dolini.

Preplavljena in zasuta polja in cesta
pri Hudopotniku proti Hrastenicam v Polhovgrajski dolini.

Dolarjeva trgovina v Poljanah,
pri kateri je stopila voda skoro do prvega nadstropja.

Del podrtega mostu
pri vasi Gabr v Poljanski dolini.

Kmetiška hiša v Poljanah,
katere je voda polovico odtrgala.

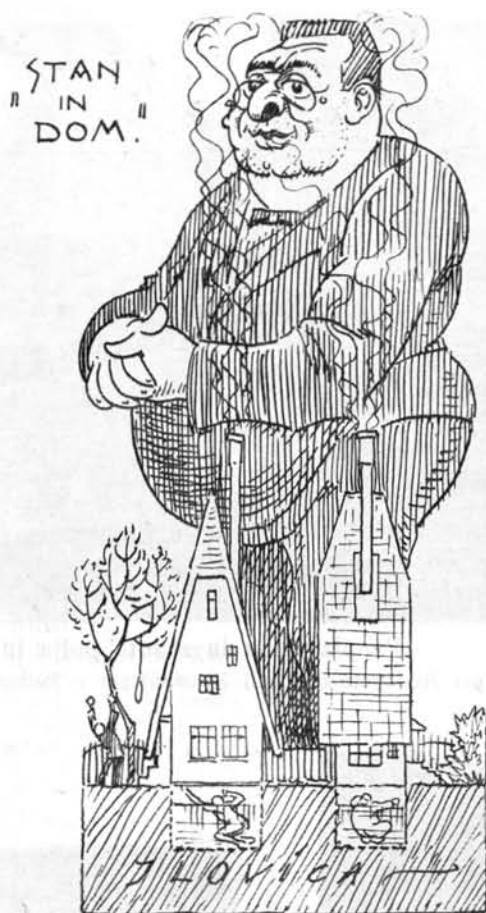

Pogled na poplavljeni Žiri
dne 27. septembra 1926.

Od vode razrušeni hiši
A. Oblaka in R. Ovseneka na Selu pri Žireh.

Naše stanovanjske zadruge.

»Stan in dom«.

Kdor hoče na mehkem ležati
in v dežju se v kleti kopati,
naj s »Stanom in domom« se brati!

»Hera«.

Obljuba dela dolg! Se plača,
— a žal prekasno vrača.
Le počasi, le počasi,
saj so danes težki časi!
Mirno združan plačuj,
za ostalo ne sprašuj!
Grdo kolne združan,
ves na živcih je bolan.

»Bajtar«.

V redu, »Bajtar«, se postavi!
kar le more, tajnik vse napravi!

»Zidarska zadruga«.

Tisoč rok, tisoč nog,
živo giblje naokrog.
Hočeš hišo? Da, zidar,
pol zastonj, pol za denar.

»Dom«.

Denarja kot peska na dnu morja,
kar pridi, oj bratec, in vzemi ga!
(NB. Ali imaš apno in krampe?)

»Plahtar«.

(Pred šentpetersko vojašnico.)
Mi prihranimo denar!
Mili Bog — je gospodar!